

KARTELOVÉ DOHODY TYPU BID RIGGING

- JAK JIM PŘEDCHÁZET
- JAK JE POZNAT A CO DĚLAT

NARUŠENÍ SOUTĚŽE ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY – STRUČNÝ EXKURZ

IGOR POSPÍŠIL

OBSAH ŠKOLENÍ

- FENOMÉN BID RIGGINGU
- PROSTŘEDÍ NÁCHYLNÉ K BID RIGGINGU
- ROLE VEŘEJNÝCH ZADAVATELŮ
- INDICIE NA BID RIGGING
- TYPY DŮKAZŮ
- MATERIÁLY TÝKAJÍCÍ SE BID RIGGINGU
- CO DĚLAT
- § 19a SOUTĚŽNÍHO ZÁKONA – ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY NARUŠUJÍCÍ SOUTĚŽ

BID RIGGING

- **SOUTĚŽ JE NEJEFEKTIVNĚJŠÍ ZPŮSOB VÝBĚRU (POMĚR KVALITA / CENA)**
- **BID RIGGING = TAJNÁ DOHODA MEZI UCHAZEČI O VEŘEJNOU ZAKÁZKU**
 - Nelegální praktika podle českého soutěžního práva – kartelová dohoda
 - Cílem je ovlivnění výsledku výběrového řízení
 - Organizované jednání, často korupční jednání

BID RIGGING - PODSTATA

- DOHODA O TOM, KDO V DANÉ SOUTĚŽI PŘEDLOŽÍ CENOVĚ „NEJVÝHODNĚJŠÍ“ NABÍDKU; (KRYCÍ NABÍDKY; Odstupování).
- DOHODA O TOM, ŽE SE SOUTĚŽE ZÚČASTNÍ JEN OMEZENÝ POČET UCHAZEČŮ A DALŠÍ MOŽNÍ UCHAZEČI DO NICH SVÉ NABÍDKY NEPŘIHLÁSÍ (UTLUMENÍ NABÍDEK)
- DOHODY MEZI UCHAZEČI O PROTIPLNĚNÍ A VZÁJEMNÉ KOMPENZACI (ROTACE, SUBDODÁVKY, FINANČNÍ PLATBA, FAKTURY ZA NEPROVEDENÉ VÝKONY, UZAVŘENÍ SMLOUVY, SPOLUPRÁCE V JINÉ OBLASTI)
- EXTENZIVNĚJŠÍ AKTIVITY – ROZDĚLENÍ TRHU (ÚZEMÍ, ZÁKAZNÍCI)

BID RIGGING – BOJ

- **POTENCIÁL ÚOHS X ZDROJE (ROLE PREVENCE)**
- **AKTIVITY ÚOHS**
 - Zlepšit monitoring k odhalení a postižení této nelegální praxe
 - Aktivně přispět ke zvýšení konkurence v oblasti zadávání veřejných zakázek
 - Zvýšit povědomí veřejnosti o této praxi
 - Zaměření na malé a střední podnikatele

BID RIGGING – PRÁVNÍ KVALIFIKACE

- **3/1 ZOHS – DOHODA SOUTĚŽITELŮ**
 - Písemná zřídka
 - Postačí vzájemná shoda
 - Nemusí splňovat žádné náležitosti uzavírání smluv (jednání za společnost, forma atd.)
- **248 (255, 256, 257) TZ – TRESTNÝ ČIN FYZICKÉ OSOBY**

BID RIGGING DŮSLEDKY

- **DŮSLEDKY:**

- Plýtvání penězi z veřejných rozpočtů (kvalifikované odhady mezi 10 – 50%)

- **RIZIKA A SANKCE:**

- Trestněprávní (§ 248/2; § 255,-6,-7 TZ)
 - FO – trestný čin/PO – správní delikt
- Administrativněprávní (z. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže)
 - Peněžitá sankce
 - Zákaz účasti v zakázkách
 - Leniency a narovnání
- Občanskoprávní (z. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti soutěže)

BID RIGGING – TYPICKÉ PROSTŘEDÍ

- POTŘEBA UTRATIT PROSTŘEDKY DO KONCE ROKU
- OBAVA PŘED PROTAHOVÁNÍM VŘ, NÁMITKAMI A PŘEZKUMEM
- NEDOSTATEČNÁ KONTROLA
- NEZNALOST PŘÍSLUŠNÉHO TRHU
- NETRANSPARENTNOST
- PRVNÍ ČI JEN OBČASNÉ ZADÁVÁNÍ, NEZKUŠENOST

BID RIGGING – TYPICKÉ PROSTŘEDÍ

- MALÝ POČET SOUTĚŽITELŮ
- OMEZENÉ ČI ŽÁDNÉ VSTUPY NA TRH
- NEMĚNNÝ PROUD POPTÁVKY A NABÍDKY
- PRŮMYSLOVÁ SDRUŽENÍ
- OPAKOVANOST NABÍZENÍ
- IDENTICKÉ ČI JEDNODUCHÉ PRODUKTY
- MÁLO ALTERNATIV ČI ŽÁDNÉ
- MALÁ ČI ŽÁDNÁ TECHNOLOGICKÁ ZMĚNA

BID RIGGING – ROLE VEŘEJNÝCH ZADAVATELŮ

- MUSÍ BÝT AKTIVNÍ
- MAXIMÁLNÍ INFORMOVANOST PŘED VYHLÁŠENÍM ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ (TRH, ZBOŽÍ, FIRMY, PODOBNÁ VŘ)
- NASTAVIT PODMÍNKY ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ PRO MAXIMÁLNÍ ÚČAST UCHAZEČŮ (NEOMEZOVAT REGIONÁLNĚ, OBRATEM, REFERENCEMI; MALÉ PODNIKY)
- NASTAVIT VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ TAK, ABY DOŠLO K EFEKTIVNÍMU SNÍŽENÍ KOMUNIKACE MEZI UCHAZEČI (NEJISTOTA O TOM, KDO VŠE SE UCHÁZÍ)
- PEČLIVĚ VOLIT KRITÉRIA HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ SOUTĚŽE
- INFORMOVAT ZAMĚSTNANCE ZADAVATELE O RIZICÍCH SPOJENÝCH S TĚMITO TAJNÝMI DOHODAMI
- POKUD CHCI VYLOUČIT UCHAZEČE KVŮLI PODEZŘENÍ Z KARTELU, MUSÍM MÍT DOSTATEČNÉ DŮKAZY

BID RIGGING – PREVENČNÍ ROLE VEŘEJNÝCH ZADAVATELŮ

- OTEVŘENÁ ŘÍZENÍ PREFEROVAT PŘED UZAVŘENÝMI
- AŽ UCHAZEČI PŘEDEM DEFINUJÍ SUBDODAVATELE
- PREFEROVAT CÍL NIKOLI CESTU
- ROLE COMPLIANCE PROGRAMŮ
- CHTÍT ČESTNÁ PROHLÁŠENÍ O SAMOSTATNÉM VYPRACOVÁNÍ NABÍDKY OBSAHUJÍCÍ POPIS MOŽNÝCH SANKCÍ A DŮSLEDKŮ BID RIGGINGU
- KONTROLA NABÍDEK – ZNALOST INDIKÁTORŮ BID RIGGINGU
- POUČENÍ ZAMĚSTNANCŮ JAK POSTUPOVAT - PODNĚTY

BID RIGGING – INDICIE

- NEPODÁNÍ NABÍDKY DODAVATELEM, KTERÝ SE BĚŽNĚ PODOBNÝCH VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ ÚČASTNIL
- NEOBVYKLE MALÝ POČET UCHAZEČŮ O ZAKÁZKU
- NEOČEKÁVANÉ ODSTUPOVÁNÍ ZE SOUTĚŽE PŘÍPADNĚ ODSTOUPENÍ VÍTĚZE, KTERÝ SE POTÉ STANE SUBDODAVATELEM
- VZÁJEMNÉ KONTAKTY KONKURENTŮ

BID RIGGING – INDICIE

- **VZÁJEMNÁ PODOBNOST NABÍDEK**
 - Chyby, vady, vynechané přílohy
 - známky, odesílací zařízení, stejná
 - osoba přinese na podatelnu, obálky
 - vlastnosti dokumentu word
 - indexace položek
 - formulace, hlavičky, subdodavatelé
- ***VÝŠE NABÍDEK LIŠÍCÍ SE O INDEX, ČI VYKAZUJÍCÍ JINÉ NESTANDARDNÍ ZNAKY***
- ***VŠECHNY NABÍDKY SE TÉMĚŘ BLÍŽÍ MAXIMÁLNÍ HODNOTĚ ZAKÁZKY, ČI JI DOKONCE PŘEVYŠUJÍ***

TYPY DŮKAZŮ BID RIGGING

Přímé důkazy

- Přímá komunikace – komplexní dohoda
- Přímá komunikace – konkrétní zakázky

Nepřímé důkazy

- Podobnosti ve vztahu k podávání a zadávání zakázek
- Podobnosti přímo v nabídkách
- Indexace nabídek

Přímá komunikace – komplexní dohoda

(14.9.2010) [redacted]

Page 1

C 1/1

Od: [redacted]
Komu: [redacted]
Datum: 7.4.2010 11:08
Věc: [redacted]

Ahoj.

Se [redacted] máme mír (možná dočasný). Prosím dokončete rozdělané zákazníky a do nových nabídku nedávejte. Pokud se dovíte , že to [redacted] porušila, tak mě dejte vědět. Děkuji za pochopení.

Zdeněk

Od: [REDACTED]
Komu: [REDACTED]
Datum: 8.3.2010 11:29
Věc: [REDACTED] na Olomoucku

Ahoj.

Dnes 8.3. jsem měl jednání s [REDACTED] ([REDACTED]), který mě ujistil, že i přes jeho naštvanost spojenou se ztrátou [REDACTED] dodržel dohodu na [REDACTED]. Já mu slíbil, že válčit nechceme a on mě slíbil, že neudělá odvetná opatření. Výstup tedy je, že máme mír. Ostatní s ním dohodneme s Ivetou na jednání 17.3. v 9,00 v Prostějově. Ohledně [REDACTED] se domluví s IJ.

Zdeněk

Od: [REDACTED]
Komu: [REDACTED]
Datum: 27.7.2010 9:38
Věc: Re: výběrovka [REDACTED]

Ahoj,

[REDACTED]

máme tam 2 [REDACTED] za špatné ceny, navýšení nám nepovolí, jinak si je můžeme prý odvézt (to bych taky udělal). Stejně tam nemůžeme jít, je tam [REDACTED], se kterou se na Olomoucku musíme domlouvat a budou chtít, abychom je přikryli ve výběrovce.

Petr

Přímá komunikace – konkrétní zakázky

AG

1134

102

Od:
Odesláno: 8. dubna 2014 9:15
Komu:
Předmět: rozpočet
Přílohy: Scan celé nabídky_Teplice.PDF

Dobrý den pane

v příloze Vám posílám naskenovanou celou naši nabídku. Prosím, mrkněte na to, jestli to tak může být. Pokud ano, tak to dnes dopoledne odešlu poštou.

Děkuji

Dne 7.4.2014 16:24,

napsal(a):

prosba o podání nabídky

A6 1/5 214
5 listů

Předmět: prosba o podání nabídky

Od: F

Datum: 20.11.2015 10:36

Komu:

Vážený pane

chtěl jsem tě poprosit o podání nabídky na dvě školy, které mě oslovily na Woodtecu. Chtějí od nás koupit laser a musí dát dohromady 3 nabídky.

Prosím Vás proto o pomoc, zda by jste jim nezaslal za svou firmu nabídku s vyšší cenou, než jaká je ta moje. Mé nabídky jsou v příloze...

kontakty na zástupce škol:

1) LASER NUMCO S4

2) LASER NUMCO E6

TYPY DŮKAZŮ BID RIGGING

- Obálky
- Známky
- Rukopis
- Čas doručení nabídek
- Opakující se uchazeči
- Opakující se vítězná společnost u jedné pravidelně vypisované zakázky
- Opakující se vítězná cena u jedné pravidelně vypisované zakázky

TYPY DŮKAZŮ BID RIGGING

- Stejné chyby
- Stejné zvýraznění, kurzíva, podtržení
- Vynechané přílohy
- Stejné řazení dokumentů
- Stejný výběr zboží/služeb
- Stejná textace některých dokumentů
- Použití dokumentu / části jiného uchazeče (pojistná smlouva)
- Vlastnosti elektronických dokumentů
- Stejní subdodavatelé

TYPY DŮKAZŮ BID RIGGING - ROTACE

	zakázka 1			zakázka 2			zakázka 3		
	Cena	záruka	sankce	cena	záruka	sankce	cena	záruka	sankce
A	45203	16198	300	50614	16198	300	24222	16198	300
B	59363	12148	35	67218	4049	33	36766	2429	29
C	59735	1619	33	66626	4859	34	35597	20247	30
D	59578	2429	34	65865	57908	35	36919	1619	28
váha	40	30	30	40	30	30	40	30	30

TYPY DŮKAZŮ BID RIGGING - INDEX

	Společnost A		Společnost B		A/B
	cena	celkem	cena	celkem	
1	2 681,40	2 949 540,00	2 706,00	2 976 600,00	0,99
2	3 050,40	610 080,00	3 075,00	615 000,00	0,99
3	10 110,60	1 921 014,00	10 209,00	1 939 710,00	0,99
4	23 505,30	4 701 060,00	23 739,00	4 747 800,00	0,99
5	34 095,60	6 819 120,00	34 440,00	6 888 000,00	0,99
6	21 549,60	4 309 920,00	21 771,00	4 354 200,00	0,99
7	10 110,60	2 022 120,00	10 209,00	2 041 800,00	0,99
8	10 959,30	876 744,00	11 070,00	885 600,00	0,99
9	1 340,70	5 161 695,00	1 353,00	5 209 050,00	0,99
10	725,70	2 793 945,00	738,00	2 841 300,00	0,98
11	23 505,30	90 495 405,00	23 739,00	91 395 150,00	0,99
	287	124 795	290	126 054	
12	746,20	526,94	649,00	471,30	0,99
		135 956		137 329	
13	35 313,30	205,00	35 670,00	500,00	0,99
14	11 685,00	12 853 500,00	11 808,00	12 988 800,00	0,99
	787		795		
15	126,20	2 361 378,60	072,00	2 385 216,00	0,99
	155		156		
16	016,90	4 650 507,00	579,00	4 697 370,00	0,99
	307		310		
17	475,40	3 689 704,80	575,00	3 726 900,00	0,99

Indexace nabídek

	Společnost A		Společnost B		A/B
	cena	celkem	cena	celkem	
1	2 681,40	2 949 540,00	2 706,00	2 976 600,00	0,99
2	3 050,40	610 080,00	3 075,00	615 000,00	0,99
3	10 110,60	1 921 014,00	10 209,00	1 939 710,00	0,99
4	23 505,30	4 701 060,00	23 739,00	4 747 800,00	0,99
5	34 095,60	6 819 120,00	34 440,00	6 888 000,00	0,99
6	21 549,60	4 309 920,00	21 771,00	4 354 200,00	0,99
7	10 110,60	2 022 120,00	10 209,00	2 041 800,00	0,99
8	10 959,30	876 744,00	11 070,00	885 600,00	0,99
9	1 340,70	5 161 695,00	1 353,00	5 209 050,00	0,99
10	725,70	2 793 945,00	738,00	2 841 300,00	0,98
11	23 505,30	90 495 405,00	23 739,00	91 395 150,00	0,99
	287	124 795	290	126 054	
12	746,20	526,94	649,00	471,30	0,99
		135 956		137 329	
13	35 313,30	205,00	35 670,00	500,00	0,99
14	11 685,00	12 853 500,00	11 808,00	12 988 800,00	0,99
	787		795		
15	126,20	2 361 378,60	072,00	2 385 216,00	0,99
	155		156		
16	016,90	4 650 507,00	579,00	4 697 370,00	0,99
	307		310		
17	475,40	3 689 704,80	575,00	3 726 900,00	0,99

BID RIGGING – VYBRANÉ PŘÍPADY

- KOMUNÁLNÍ TECHNIKA, ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ
- STROJNÍ VYBAVENÍ, AUTOMOBILY, OCHRANNÉ PROSTŘEDKY, AV TECHNIKA, IT VYBAVENÍ A ŘEŠENÍ, VÝUKOVÉ POMŮCKY
- STAVEBNICTVÍ (SILNICE, OKNA, REKONSTRUKCE ŠKOL, HŘIŠŤ, JÍDELEN...)
- ENERGETICKÉ INŽENÝRSTVÍ
- PŘEPRAVNÍ SLUŽBY

ZA POSLEDNÍCH 10 LET CCA 0,5 MLD. PRAVOMOCNĚ ULOŽENÝCH POKUT, PRVNÍ ZÁKAZ PLNĚNÍ VZ 2021, REJSTŘÍK VEDE ÚŘAD

Materiály ÚOHS týkající se prevence a detekce BID RIGGINGU

- <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/osveta-a-transparentnost-verejnych-zadavatelu/zakazane-dohody-bid-rigging.html>

Materiály OECD týkající se prevence a detekce BID RIGGINGU

- <https://www.oecd.org/competition/cartels/fightingbidrigginginpublicprocurement.htm>

GUIDELINES FOR FIGHTING BID RIGGING IN PUBLIC PROCUREMENT

Helping governments to obtain best value for money

COMPETITION – THE KEY TO PRODUCTIVITY AND GROWTH

DESIGNING TENDERS TO REDUCE BID RIGGING

Helping governments to obtain best value for money

COMPETITION – THE KEY TO PRODUCTIVITY AND GROWTH

DETECTING BID RIGGING IN PUBLIC PROCUREMENT

Helping governments to obtain best value for money

COMPETITION – THE KEY TO PRODUCTIVITY AND GROWTH

PODEZŘENÍ ZADAVATELE NA BID RIGGING – CO DĚLAT?

- nikdy nekonzultovat své podezření s uchazeči, ale ani s běžnými zaměstnanci zadavatele, kteří by např. mohli být s uchazeči v užším styku,
- nezveřejňovat svá zjištění a podezření,
- zajistit maximum důkazů, které možné podvodné jednání dokládají (nabídkové dokumenty, korespondence, obálky...),
- vést detailní záznamy veškerého podezřelého chování a podezřelých prohlášení včetně údajů o tom, koho se týkalo, kdo jiný byl přítomen a co přesně se stalo a bylo řečeno (poznámky by měly být činěny v průběhu události, nebo když jsou ještě v čerstvé paměti zadavatele),
- kontaktovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který je v případě potřeby schopen zajistit anonymitu (viz dále Kontakty),
- po konzultaci zvážit, zda je vhodné ve výběrovém řízení pokračovat

PRAKTICKÉ RADY PRO ZADAVATELE

- PRŮBĚŽNÉ ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ ZAMĚSTNANCŮ O BID RIGGINGU (NEBEZPEČNOST, DETEKCE)
- TVORBA VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ I S OHLEDEM NA RIZIKO BID RIGGINGU
- UPOZORŇOVAT UCHAZEČE O ZAKÁZKY NA PROBLEMATIKU BID RIGGINGU
 - Čestná prohlášení
 - Upozornění na sankce
 - V případě detekce spolupráce s ÚOHS a PČR
- VĚDĚT JAK PODEZŘENÍ ŘEŠIT, KAM SE OBRÁTIT

Máte-li důkazy, indicie či pouhé podezření, že výběrové řízení bylo ovlivněno nedovolenou dohodou mezi uchazeči o veřejnou zakázku, neváhejte a obraťte se na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

třída Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

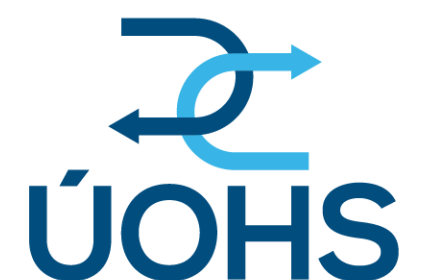
E-mail:

igor.pospisil@uohs.cz

petra.kostalova@uohs.cz

veronika.celoudova@uohs.cz

V případě potřeby vám bude zaručena anonymita.

§ 19a ZOHS – Narušení soutěže orgány veřejné správy

orgán veřejné správy nesmí při výkonu veřejné moci bez objektivně ospravedlnitelných důvodů narušit hospodářskou soutěž

Výjimky: Správní a daňový řád

zákonná pravomoc a nástroje výkonu správy (bez excesu) – transparentní a předvídatelný výkon správy - objektivní důvody případného odlišného výsledku výkonu správy pro její adresáty

Otázky:

- i) Dojde k omezení počtu nebo rozsahu dodavatelů?**
- ii) Sníží se možnost dodavatelů soutěžit?**
- iii) Sníží se motivace dodavatelů soutěžit?**
- iv) Dojde k omezení možností nebo informací dostupných spotřebitelům?**

Šetření na místě, vyžadování informací, pokuty

DĚKUJI ZA POZORNOST

